

DIÅR – Obligatorium för digital inlämning av årsredovisning

Rapport

2020-02-14

**Building a better
working world**

Sammanfattning

Regeringen gav Bolagsverket i uppdrag 2016 att införa en digital tjänst för ingivning av finansiell information avseende årsredovisning, vilket har tagits fram och utvecklats kontinuerligt under tiden. Inför kommande delredovisning 28 februari 2020, har Bolagsverket gett EY i uppdrag att undersöka konsekvenser vid ett införande av obligatorium för digital inlämning av årsredovisning.

Inom ramen för detta uppdrag har ett antal synpunkter framkommit som lyfter fram fördelarna med att lämna in årsredovisning digitalt. Dessa aspekter är:

- **Tidsbesparing** - Digital inlämning kan bidra till att minskad tid behövs för inlämning av årsredovisning
- **Högre kvalitet** - Digital rapportering ökar kvaliteten genom standardisering av inrapporterad information. Detta visar även erfarenheterna från Danmark och Estland.
- **Kvittens vid inlämning och registrering** - Ökad trygghet för företagen och ombuden vid inlämning
- **Möjliggör digital kedja som underlättar återanvändning av information** - Digital årsredovisning möjliggör att information kan återanvändas i vidare steg. Detta framhålls även vara en fördel utifrån ett ekobrottsperspektiv
- **Minskad miljöpåverkan** - Minskad användning av papper och transporter

De konsekvenser som har framförts i undersökningen är följande:

- **Företag behöver använda godkända programvaror** - Obligatorium ställer krav på användning av godkända programvaror vilket innebär en kostnad för företag.
- **Obligatoriet skapar en tydlig grund för förändringsprocessen** - Ett obligatorium skulle skapa en tydlighet för flertalet intressenter avseende framtida inriktning.
- **Ökat behov av programsupport** - Programvaruleverantörer kommer behöva hantera frågor och stödja användare av systemen. Estland framhöll att det uppstod ett större behov av support under en övergångsperiod.
- **Dubbla processer kan på sikt avvecklas** - Ett obligatorium skapar en tydlighet i att det digitala är framtiden. Manuella processer kan på sikt trappas ned och avvecklas.
- **Fortsatt aktiv utveckling och förvaltning av taxonomier krävs** - Ökad granularitet krävs inom vissa områden för att minska behovet av manuell hantering
- **Risk för minskade frihetsgrader i rapportering av årsredovisning** - Det digitala ramverket kan ställa sådana krav att frihetsgraderna i dagens redovisningslag mm inskränks.

En ytterligare del i uppdraget är hur ett införande av obligatorium för digital inlämning kan underlättas. De huvudsakliga aspekter som har framkommit är:

- **Omfattande informationsinsatser** - Vid införande av obligatorium har både intressenter och internationella erfarenheter visat på att kommunikation och information kring vad ett obligatorium innebär och vad som kommer krävas är viktigt för en framgångsrik reform.
- **Tydliga incitament men möjliggör undantag** - En avgift för pappersinlämning kan ge incitament och samtidigt utgöra en "säkerhetsventil" för icke-digitala företag.
- **Ge tid för omställning** - Det krävs minst ett kalenderår mellan beslut om obligatorium och första obligatoriska digitala inlämningen. Tidskrävande omställning behövs för flera intressenter vilket omfattar tid, resurser och investeringar.

- **Inför obligatorium stegvis** – Att successivt införa obligatorium för vissa företagsgrupper kan underlätta införande av obligatorium. Danmark har framfört att ett stegvis införande var en framgångsfaktor för dem när motsvarande reform genomfördes för ca 8 år sedan.
- **Överväg ytterligare spår för digital inlämning** – Att öka valmöjligheten för hur digital inlämning kan göras vid obligatorium har lyfts som ett sätt att underlätta övergången, vilket även framhölls av Danmark som en framgångsfaktor.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	5
1.1	Bakgrund.....	5
1.2	Syfte och uppdrag.....	5
1.3	Metod och genomförande.....	7
1.4	Den analoga respektive digitala processen för inlämning av årsredovisning för små- och medelstora företag.....	7
2	Utredning av obligatorium för digital inlämning av årsredovisning	9
2.1	Vilka fördelar finns för de som berörs av ett obligatorium?.....	9
2.2	Hur underlättas övergången till ett obligatorium?.....	12
2.3	Hur har obligatorium införts i andra länder och vilka är deras erfarenheter?	15
2.4	Vilka är de övriga konsekvenserna för intressenterna?.....	20
2.5	Vilka konsekvenser finns ur ett ekobrottsperspektiv?	22
3	Källförteckning.....	24

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I juli 2016 fick Bolagsverket regeringens uppdrag att införa en tjänst för ingivning av finansiell information avseende årsredovisningar m.m. (N2016/04957/SUN). Knappt två år senare öppnades en e-tjänst för de aktiebolag som följer regelverket K2. I samband med detta fick Bolagsverket i uppdrag att utveckla tjänsten till att omfatta alla företagsformer (N2018/02033/FF) och detta, nya, uppdrag ska slutredovisas till Regeringskansliet i mars 2021. Enligt uppdraget ska Bolagsverket dessutom senast den 31 maj 2018, 28 februari 2019 och den 28 februari 2020 lämna delredovisningar av uppdraget.

I delredovisningen som överlämnades den 31 maj 2018 till Regeringskansliet, redovisades en beräkning av hur stora besparingar i företagets kostnader som kan åstadkommas genom att skicka in årsredovisningar digitalt jämfört med att skriva ut och posta dessa. I redovisningen lämnades också en beskrivning av hur det pågående arbetet påverkar regeringens mål inom förenklingsarbetet. I bilagan *Beräkningar av effekter för företag av digital ingivning av årsredovisning* till denna delredovisning återgavs också beräkningar av de effekter som Tillväxtverket identifierade.

I delredovisningen som överlämnades den 28 februari 2019 beskrev Bolagsverket bland annat det pågående arbetet med att vidareutveckla taxonomier och hur arbetet tillsammans med andra myndigheter bedrivs för användning av standarderna XBRL och iXBRL. I rapporten gjorde Bolagsverket bedömningen att ett obligatorium för digital inlämning skulle kunna träda i kraft avseende det räkenskapsår som inleds 1 januari 2021, för de företag som omfattas av regelverken K2 och K3.

En ytterligare delredovisning ska lämnas den 28 februari 2020 och regeringsuppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2021.

Ett framtida obligatorium får ett antal konsekvenser för företagare, informationsförädlare med flera. Ett obligatorium kan också införas på flertalet olika sätt, vilket inte minst de internationella erfarenheterna visar.

I följande rapport redovisas därför olika perspektiv på att införa ett obligatorium för inlämning av årsredovisningar i digitalt format i enlighet med uppdraget från Bolagsverket.

1.2 Syfte och uppdrag

Uppdraget avser att utreda ett eventuellt obligatorium för digital inlämning av årsredovisning för små och medelstora bolag. Kopplat till detta ingår ett antal frågeställningar som kommer att undersökas.

- Vilka fördelar finns för de som berörs av ett obligatorium?
- Hur underlättar vi övergången till obligatorium för företagen?
- Hur har andra länder som har infört obligatorium gått tillväga och vilka är deras erfarenheter?
- Vilka konsekvenser finns för intressenterna av införandet av ett obligatorium?
- Vilka konsekvenser finns ur ett ekobrottsperspektiv för införandet av ett obligatorium?

Uppdraget omfattar att analysera konsekvenser av införandet av ett obligatorium för digital inlämning av årsredovisning. Uppdraget inkluderar dokumentationsstudier av tidigare arbete, intervjuer och analys. De intressenter som inkluderats i denna rapport är:

Intressenter

Företagare
Myndigheter

Informationsförmedlare
Programvaruutvecklare
Revision och redovisning

Deltagande organisation

Företagarna, Svenskt Näringsliv
SCB, Ekobrottsmyndigheten, Bolagsverket,
Domstolsverket, Åklagarmyndigheten
Bisnode, UC
Hogia, Mirendo
Srf konsulterna, EY

1.2.1 Avgränsningar

Rapporten syftar inte till att ge en rekommendation avseende om ett obligatorium för digitala årsredovisningar ska införas eller på vilket sätt det ska införas. Rapporten syftar heller inte till att utvärdera, utreda eller föreslå specifika tekniska lösningar för digital inlämning av årsredovisning. Rapporten innebär en sammanställning av de synpunkter och erfarenheter som inkommit genom intervjuer och datainsamling under undersökningsperioden. Urvalet av intervjuade organisationer har gjorts i dialog med Bolagsverket.

Informationsinsamling har genomförts under begränsad tid och har tagit hänsyn till information som kommit till kännedom till och med den 12 februari 2020.

1.3 Metod och genomförande

Rapporten har sammanställts baserat på genomförda kontakter som inkluderar 15 intervjuer, samt insamlade rapporter och dataunderlag. Arbetet har genomförts från december 2019 till 14 februari 2020.

Intervjuer har genomförts med de personer som Bolagsverket i dialog med EY funnit relevanta för uppdraget och kan bidra till att skapa förståelse för ett obligatorium av digitala årsredovisningar. Se avsnitt 3 för redovisning av källor och intervjuer till denna rapport.

Underlagen från intervjuer och datainsamling har analyserats och sammanställts i en rapport baserat på frågeställningarna för uppdraget.

1.4 Den analoga respektive digitala processen för inlämning av årsredovisning för små- och medelstora företag

Nedan följer en beskrivning av såväl den analoga som den digitala processen för inlämning av årsredovisning för de företag som använder regelverk K2 och K3.

När en årsredovisning har upprättats av styrelsen skriver styrelsen och den verkställande direktören under den. Underskrifterna kan göras antingen på vanligt sätt med penna eller genom elektronisk underskrift. Om bolaget har en revisor ska revisorn revidera årsredovisningen, skriva under revisionsberättelsen och därefter lämna handlingarna till styrelsen och verkställande direktören. Årsredovisningshandlingarna läggs därefter fram på aktiebolagets årsstämma där resultat- och balansräkning fastställs och beslut fattas om hur resultatet ska disponeras.

När aktieägarna vid årsstämma fattat beslut om att bl.a. fastställa resultat- och balansräkningen i årsredovisningen ska en styrelseledamot eller den verkställande direktören på årsredovisningen teckna bevis om att resultat- och balansräkningen har fastställts. Beviset ska även innehålla uppgift om bolagsstämmans beslut beträffande bolagets vinst eller förlust. Detta fastställelseintyg ska tecknas på kopian av årsredovisningen vid pappersformat respektive avskriften av årsredovisningen vid digitalt format.

Därefter ska årsredovisningen och i förekommande fall revisionsberättelsen skickas in till Bolagsverket.

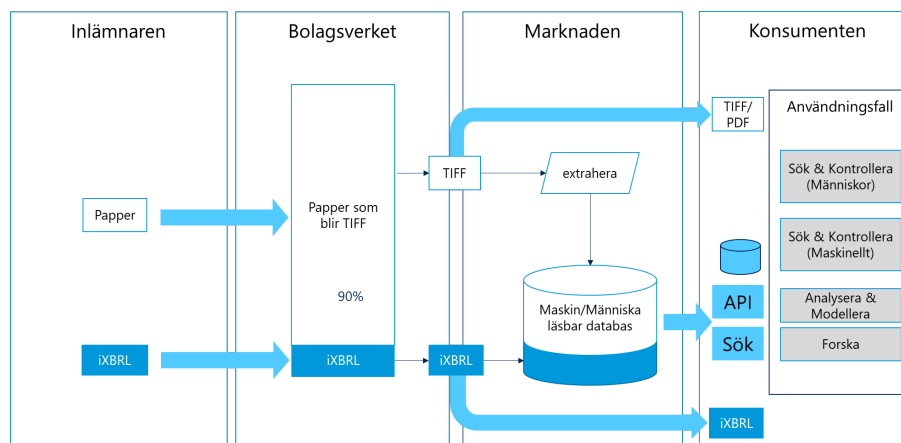
1.4.1 Inlämning av årsredovisning på papper

En årsredovisning lämnas in i pappersformat genom att en bestyrkt kopia av årsredovisningen och i förekommande fall en bestyrkt kopia av revisionsberättelsen, skickas in tillsammans med fastställelseintyget i original till Bolagsverket. Handlingarna kan skickas in till Bolagsverket via post och e-post. Om företaget skickar in årsredovisningen med e-post måste företaget dock skicka in fastställelseintyget separat per post eftersom fastställelseintyget, enligt gällande lag, måste skickas in i original till Bolagsverket.

Bolagsverket tar emot, formaliagranskar, registrerar och offentliggör årsredovisningen och i förekommande fall även revisionsberättelsen, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen. Från Bolagsverkets sida varierar handläggningstiden idag, huvudsakligen beroende på säsong men även av andra faktorer.

1.4.2 Inlämning av årsredovisning digitalt

Sedan den 26 mars 2018 är det möjligt att lämna in årsredovisningar digitalt till Bolagsverket. Digital inlämning är för närvarande frivillig och är tillgänglig för aktiebolag som följer regelverket K2 och K3. Bolaget ska vid digital inlämning behålla originalet av årsredovisningen och i förekommande fall revisionsberättelsen och skicka in avskriften av dessa till Bolagsverket. Avskriften laddas upp antingen av bolaget eller av t.ex. en redovisningsbyrå med hjälp av en programvara för bokslut eller årsredovisning. För att ladda upp filen behöver den som förbereder inskickandet ange e-postadress och personnummer till den person som ska skriva under fastställelseintyget (dvs. en styrelseledamot eller verkställande direktör). När detta är gjort skickas en länk till den person som ska skriva under fastställelseintyget och skicka in handlingarna till Bolagsverket. För att kunna skicka in handlingarna behöver den inbjudna ha en svenskt utfärdad elektronisk identitetshandling (t.ex. bankID). Personen identifierar sig elektroniskt för att komma in i tjänsten och granskar handlingarna. Personen undertecknar fastställelseintyget och intygar att avskriften i den elektroniska handlingen överensstämmer med originalet genom en elektronisk underskrift och skickar in årsredovisningen och i förekommande fall revisionsberättelsen till Bolagsverket. I samma stund som den elektroniska underskriften skickas iväg kommer handlingarna in till Bolagsverket och en kvittens på detta erhålls. Om årsredovisningen är komplett får även personen, inom några sekunder, ett meddelande om att årsredovisningen är registrerad och styrelsen får även ett meddelande exempelvis via Bolagsverkets app. En illustration av nuvarande processer visas i figur 1 nedan.

Figur 1: Illustration av nuvarande processer¹

2 Utredning av obligatorium för digital inlämning av årsredovisning

I detta avsnitt redovisas identifierade fördelar, konsekvenser, erfarenheter från andra länder samt förslag på hur ett införande av obligatorium kan underlättas. Detta har sammanställts baserat på vad som framkommit under intervjuer med intressenter och de underlag som inkommit till undersökningen.

2.1 Vilka fördelar finns för de som berörs av ett obligatorium?

Inom ramen för detta uppdrag har ett antal fördelar identifierats med obligatorisk digital inlämning. Dessa sammanfattas enligt nedan:

- Tidsbesparing
- Högre kvalitet
- Kvittens vid inlämning och registrering
- Möjliggör digital kedja som underlättar återanvändning av information
- Minskad miljöpåverkan

Tidsbesparing

Digital inlämning av årsredovisning kan bidra till att minskad tid och administration behövs kopplat till inlämning av årsredovisning. Digital inlämning skulle medföra att företagen kan hantera hela årsredovisningen digitalt, förutsatt att programvaran stödjer det, vilket innebär effektivare processer både före, under och efter inlämning.

• Före

En indirekt fördel av digital inlämning kan vara att företagare kan utnyttja programvara för att upprätta årsredovisning digitalt och att uppgifter om företaget kan förifyllas baserat på kända uppgifter från Bolagsverket. Detta kan minska tiden det tar att upprätta en årsredovisning, beroende på funktionalitet i aktuell programvara.

• Under

Digital underskrift som krävs vid digital inlämning medför att ansvarig kan befinna sig var som helst och godkänna fastställelseintyget. Genom programvaran får den som ansvarar för att signera fastställelseintyget en notis om signering, samt påminnelser vid behov. Vid digital

¹ Återanvändning av finansiell information 2019, Bolagsverket [Internt material]

inlämning möjliggörs automatisk registrering för Bolagsverket, vilket sparar tid. Automatisk registrering sker i dagsläget för omkring 87% av de årsredovisningar som har ingivits digitalt.

- **Efter**

Digital inlämning bidrar till kortare ledtider från det att informationen upprättas till att den kan offentliggöras och återanvändas. Vid digital inlämning registreras årsredovisningen automatiskt och, om den är komplett, offentliggörs den direkt. Det leder till att företagare och andra intressenter snabbare kan få ta del av aktuell information. Detta gör att exempelvis kreditgivare snabbare får underlag för att göra kreditbedömningar vid ansökan om lån.

Högre kvalitet

Den tekniska lösning som valts för digital inlämning är baserad på iXBRL-format och framtagna taxonomier för att rapporteringen och informationen ska genomföras på ett standardiserat sätt. Med standardiserad rapportering ökar datakvaliteten och risken för fel baserat på manuell hantering minskar. De programvaror som används vid digital inlämning innehåller i vissa fall kontroller som bidrar till att enkla fel undviks.

Kvittens vid inlämning och registrering

Vid digital inlämning erhålls en direkt kvittens vilket kan skapa säkerhet om att årsredovisningen har kommit in till Bolagsverket och eventuella osäkerheter i postgången kan undvikas. Digital inlämning möjliggör påminnelser om att skriva under fastställelseintyg och automatiska notifikationer om att handlingen är inkommen till Bolagsverket, samt när den är registrerad. Kvittensen kan även distribueras vidare till valfritt antal personer via e-mail.

Möjliggör digital kedja som underlättar återanvändning av information

Digital inlämning är en del av en digital kedja. För att skapa förutsättningar för att hela kedjan ska bli digital är inlämningen en viktig del. För att underlätta ytterligare i kedjan finns nu möjligheten att lämna in årsredovisningen och revisionsberättelsen genom olika programvaror.² Digital inlämning av årsredovisning bidrar också till att information som finns digitalt kan återanvändas och analyseras på ett enklare och snabbare sätt än i dagsläget. Det möjliggör även för att den inkomna informationen på ett enklare sätt kan återanvändas av andra intressenter, exempelvis Skatteverket, Statistiska centralbyrån och informationsförädlare. Ett led i detta är arbetet som görs avseende Standard Business Reporting (SBR) där ett antal myndigheter samarbetar. En digitalt inlämnad årsredovisning är en viktig pusselbit i detta arbete. En målsättning med SBR är att företag inte ska behöva skicka samma information flera gånger till olika myndigheter i och med att informationen enklare kan återanvändas och delas.

Minskad miljöpåverkan

Digital inlämning av årsredovisning bidrar med en minskad miljöpåverkan i form av minskade utskriften av papper. Digital inlämning innebär också att årsredovisningen inte behöver skickas till Bolagsverket och inte heller transporteras för arkivering (ca 110 arkivtransporter per år t/r Sundsvall-Härnösand i dagsläget) vilket gör det rimligt att anta att digital inlämning också innebär ett minskat behov av transporter. Därför ger digital inlämning fördelar ur miljösynpunkt med minskad miljöpåverkan både vad gäller minskad mängd papper som krävs och minskad miljöpåverkan med anledning av transporter.

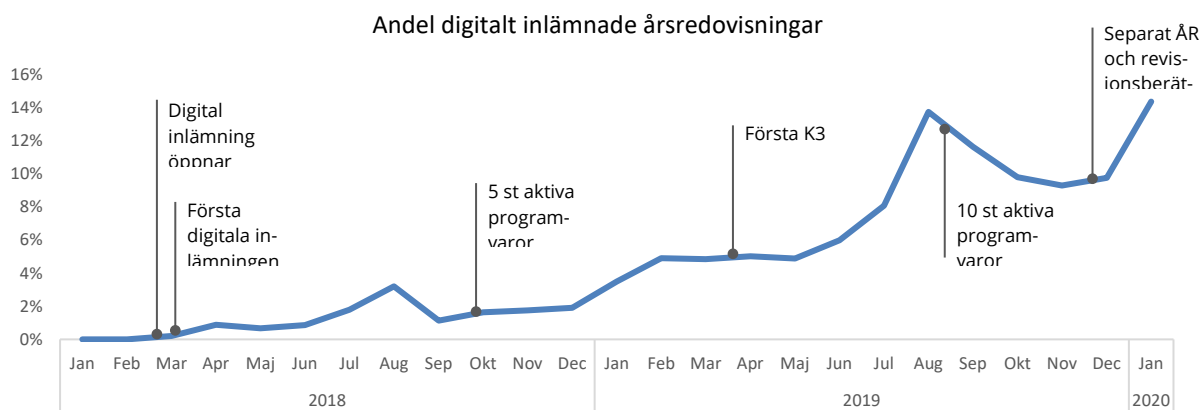
² Snart kan du som revisor ladda upp revisionsberättelsen separat till vår e-tjänst för digitala årsredovisningar 2019, Bolagsverket. <https://bolagsverket.se/om/oss/nyheter/arkiv/nyhetsarkiv-2019/snart-kan-du-som-revisor-ladda-upp-revisionsberattelsen-separat-till-var-e-tjanst-for-digitala-arsredovisningar-1.20374>

2.2 Hur underlättas övergången till ett obligatorium?

2.2.1 Bakgrund

Digital inlämning av årsredovisning har varit möjligt sedan knappt två år och under januari 2020 lämnades drygt 5300 av totalt 37000 årsredovisningar in digitalt, detta utgör drygt 14% av samtliga inlämnade årsredovisningar denna månad. En omställning av inarbetade arbetsätt som tillämpats under lång tid, till en digital process, ställer dock krav på en beteendeförändring hos många parter som inte ska underskattas.

Figur 2 Andel digitalt inlämnade årsredovisningar. Källa: Bolagsverket

Ovanstående sammanställning visar andelen inlämnade digitala årsredovisningar i förhållande till det totala antalet inlämnade årsredovisningar. Sammanställningen ger dock inte hela bilden då det totala antalet inlämnade årsredovisningar även inkluderar K3 och K4. De digitalt inlämnade årsredovisningarna omfattar samtidigt nästan uteslutande K2. Detta innebär att digitaliseringsgraden avseende de företagargrupper som fullt ut också har haft möjlighet att utnyttja digital inlämning är något högre än vad som redovisas ovan. Det ska också nämnas att tjänsten varit under kontinuerlig utveckling under denna tidsperiod och att en efterfrågad möjlighet, så som att lämna in årsredovisning och revisionsberättelse via separata programvaror, tillkommit först i december 2019.

En delgrupp i ovanstående sammanställning är nystartade företag, med det menas i detta sammanhang företag som lämnade in sin årsredovisning för första gången. Inom denna grupp är digitaliseringsgraden betydligt högre och i januari 2020 var det nästan 40% av dessa företag som lämnade in årsredovisningen digitalt. Viss oro har framförts avseende att ett obligatorium skulle kunna innebära ett etableringshinder givet att digital inlämning är förenat med en viss kostnad, exempelvis för inköp av programvara. Baserat på att andelen digitalt inlämnade årsredovisningar är betydligt högre bland nystartade bolag, jämfört med etablerade företag, framstår det inte som uppenbart att ett etableringshinder föreligger i form av digital inlämning av årsredovisning.

Det är bland annat mot ovanstående bakgrund som uttalanden om hastigheten i digitaliseringsresan bör göras. Som jämförelse kan nämnas på vilket sätt Swish etablerades i Sverige. Denna

betalningstjänst öppnade i december 2012 och det tog ca två år innan 10% av befolkningen använde tjänsten. Det tog ca fyra år för att användningsgraden skulle överstiga 50% av befolkningen³.

2.2.2 Faktorer som kan underlätta övergången till obligatorium

Bolagsverket har bedrivit ett arbete tillsammans med flertalet intressenter för att identifiera faktorer som kan underlätta digital inlämning, detta har bland annat gjorts inom ramen för det Bolagsverket kallar "Policylab". En av de faktorer som har identifierats är att den digitala inlämningen bör uppfattas vara lika enkel, gärna enklare, än dagens tillvägagångssätt vid inlämning av årsredovisning.⁴

Den övervägande bilden från de intressenter som deltagit i denna undersökning är att digital inlämning av årsredovisning är ett naturligt framtida steg att ta. Däremot har flera synpunkter på *hur* och *när* detta kan införas inkommit. Av den anledningen sammanfattas intressenternas synpunkter på hur en övergång till digital inlämning kan underlättas i detta avsnitt enligt följande:

- Omfattande informationsinsatser krävs
- Tydliga incitament – men möjliggör undantag
- Ge tid för omställning
- Inför obligatorium stegvis
- Överväg ytterligare spår för digital inlämning

Omfattande informationsinsatser krävs

I undersökningen har det framförts att ett framtida obligatorium förutsätter omfattande informationsinsatser och att dessa informationsinsatser behöver inledas i god tid för att ge möjligheter till förberedelse. Generell kommunikation till berörda parter är en viktig aspekt, men sannolikt krävs även behovsanpassad, riktad, information beroende på vilken intressent som avses. En ytterligare aspekt av detta är att säkerställa en robust stödfunktion vid inlämning och att företagen känner ett stöd och en trygghet kring processen. Behovet och omfattningen av stöd är samtidigt beroende på tidpunkten för obligatoriets införande. Ligger detta tidigt kommer volymen av frågor och supportärenden per månad sannolikt att vara högre på grund av att många aktörer behöver tillämpa ett nytt arbetssätt och nya programvaror under en mer komprimerad tidsperiod. En supportorganisation behöver även ta hänsyn till att många årsredovisningar lämnas in i nära anslutning till sista inlämningsdag.

Tydliga incitament – men möjliggör undantag

För att underlätta ett införande kan vissa incitament utvecklas för att påverka företag i önskvärd riktning. En modell för detta skulle kunna vara att ha ett senare inlämningsdatum vid digital inlämning jämfört med inlämning i pappersformat. En annan modell skulle kunna vara att avgiftsbelägga inlämning i pappersformat medan digital inlämning fortsatt är avgiftsfritt. En avgiftsmodell kan också justeras över tid för att steg för steg öka kostnaden för pappersbaserad inlämning. Denna typ av lösning skapar också en möjlighet för företag att göra undantag från obligatoriet,

³ Svenska folkets betalningsvanor 2018, Riksbanken. <https://www.riksbank.se/globalassets/media/statistik/betalningsstatistik/2018/svenska-folkets-betalningsvanor-2018.pdf>

⁴ Policylab 2019, Bolagsverket [Internt material]

en "säkerhetsventil", vilket vissa intressenter efterfrågat, även om det enligt denna modell skulle vara förenat med en viss merkostnad.

Ge tid för omställning

En omställning till digitala processer kräver, bland annat inom myndigheter och analysföretag, omfattande investeringar i tid och resurser. Även utveckling av nya programvaror och ny funktionalitet kräver investeringar. Ett obligatorium bidrar till att skapa en tryggare grund för den typen av investeringsbeslut. Det har framförts i undersökningen att beslut om införande av obligatorium därför behöver tas i god tid innan det träder i kraft. Nödvändiga förändringar inom företag och revisionsföretag behöver också tid för att hinna genomföras liksom de i denna rapport nämnda informationsinsatserna. En tidsperiod som har föreslagits av fler intervjuade aktörer är att minst ett kalenderår bör passera från det att beslut om obligatorium fattas och kommuniceras till det att den första obligatoriska digitala årsredovisningen ska sändas in. Om beslut fattas om obligatorium exempelvis hösten 2020 skulle, med detta resonemang som grund, således obligatoriet träda i kraft tidigast vid den inlämning av årsredovisning som sker 2022.

Inför obligatorium stegvis

Ett stegvis införande av ett obligatorium avseende vissa företagsgrupper har inkommit som ett bland flera förslag för att underlätta införandet. Detta skulle kunna innebära att ett obligatorium i ett första skede endast omfattar K2 för att efter en viss tidsperiod omfatta K3 och så vidare. Givet att arbetet med tekniska lösningar, taxonomier och programvaror avseende K2 är långt framskridet jämfört med andra företagsgrupper är det rimligt att anta att denna grupp av företagare har bättre förutsättningar att uppfylla ett obligatorium än andra.

Överväg ytterligare spår för digital inlämning

En ytterligare aspekt som har framförts är alternativa digitala lösningar vid sidan om dagens valda teknik och tillvägagångssätt för digital inlämning. Detta eftersom dagens lösning ställer krav på införskaffande av programvara. Det har framkommit att inlämning av pdf-fil av årsredovisning som skickas in digitalt skulle vara ett alternativ för att underlätta för företagare och undvika krav om att anskaffa programvara som stödjer digital inlämning för närvarande. Det har även påtalats att Bolagsverket borde tillhandahålla en tjänst för att fylla i och lämna in årsredovisning direkt, utan programvara, för att underlätta för vissa kategorier företagare.

2.3 Hur har obligatorium införts i andra länder och vilka är deras erfarenheter?

Nedan följer en redogörelse för hur andra länder har infört obligatorisk digital inlämning av årsredovisning och deras erfarenheter. Underlaget baseras delvis på nya intervjuer och informationsinsamling samt delvis på sedan tidigare genomförda undersökningar av Bolagsverket.⁵

2.3.1 Danmark

Vald metod för digital inlämning av årsredovisning

Under 2010 började taxonomier utvecklas i Danmark och en plattform kring XBRL etablerades. Digital inlämning var till en början frivillig. Under 2012 blev det obligatoriskt för vissa kategorier företag att lämna in digitalt.

Danmark har valt två alternativ avseende digital inlämning, baserat tillgänglig teknik vid införandet. Årsredovisningen kan lämnas in både i pdf och i XBRL. Den danska myndigheten erbjuder även ett verktyg för direkt uppladdning av årsredovisning om företaget inte önskar använda sig av tredje parts mjukvara. Givet utvecklingen som skett senaste åren, har de börjat se över möjligheterna att gå över till iXBRL.

Process för införande

Införande av obligatorisk digital inlämning av årsredovisning har skett stegvis. De första företagen att omfattades av ett obligatorium var de minst komplexa företagen – småföretagen - från 2012. Från år 2013 omfattades även medelstora företag och från 2014 och framåt även noterade bolag.

I Danmark har de flesta företag kalenderår som räkenskapsår. För att successivt införa digital inlämning startade därför myndigheten med de bolag vars räkenskapsår slutade i januari, för att sedan gå vidare med februari och så vidare för att avsluta med den största gruppen, december.

Danmark underlättade även införandet genom att tillåta blocktaggning (clob-tagging) av delar av årsredovisningen, istället för att dessa skulle redovisas i detalj. Allt eftersom tiden gått har myndigheten löpande ställt krav på ökad detaljeringsgrad i årsredovisningen även om blocktaggning i vissa fall fortfarande är möjligt om företaget önskar det.

I Danmark genomfördes ett antal kommunikationsinsatser med anledning av införande av obligatorisk digital inlämning:

- Erhvervsstyrelsen skickade ut flertalet informationsbrev inklusive producerade informationsfilmer i TV.
- Myndigheten deltog i kurser, möten mm
- Den första nordiska XBRL-konferensen hölls i Danmark 2013.

Det har även framkommit att flertalet andra insatser genomfördes för att underlätta förändringen till ett digitalt obligatorium. Myndigheten skapade en egen tjänst där företagare kan logga in och fylla i efterfrågad information. Tjänsten genererar därefter årsredovisningen i både pdf och XBRL. Denna tjänst tillhandahålls gratis.

För att omhänderta undantagsfall finns även möjlighet att ansöka om undantag från obligatoriet. Kriterierna för undantag i Danmark är att den information som ska lämnas i årsredovisningen inte passar in i den digitala rapporteringsmallen enligt följande kriterier:

⁵ Policylab 2019, Bolagsverket

1. Företagets speciella karaktär gör det nödvändigt att lägga till en särskild bokföringspost i årsredovisningen för att ge en korrekt bild av företaget och dess verksamhet, samt
2. Rapporteringsmallen saknar ett passande fält för den ovan nämnda bokföringsposten

För att undantag ska beviljas ska båda ovanstående kriterier vara uppfyllda.

Till en början inkom omkring 300-400 ansökningar om undantag, men nu är antalet nere på omkring 50 ansökningar per år av 290 000 företag totalt.

Reaktioner

Uppfattningen i Danmark är att inga omfattande reaktioner uppstod med anledning av denna reform. Myndigheten hade en god dialog med XBRL Danmark och med utvecklare av programvaror. Däremot observerade myndigheten att revisorer började ta mer betalt på grund av digital inlämning. En anledning till att större reaktioner uteblev tros bero på att möjligheten fanns att skicka in årsredovisning i pdf. Möjligheten att skicka in i pdf har dock visat sig leda till framtida problem vilket inte var optimalt. Det har även framförts att det funnits problem med bristande datakvalitet på grund av att programvaruutvecklare i viss mån saknade erfarenhet av XBRL. Detta har dock hanterats under åren efter reformen och nu ser myndigheten en stor användning av datan som de publicerar gratis på deras hemsida.

Erfarenheter

Enligt undersökningen har det framgått att de inte hade lyckats i Danmark om införande av digital inlämning inte hade gjorts obligatorisk. Vidare har det framhållits att ett stegvis införande var en viktig framgångsfaktor. I dagsläget ser de över möjligheterna att gå över till iXBRL för att ytterligare höja kvaliteten och det kan även krävas vissa regulatoriska reformer för att möjliggöra detta.

Fördelarna som lyfts fram avseende Danmark har främst varit:

- Ökad följsamhet mot lagar och regler
- Ökad kvalitet i insänd information
- Informationen är idag mer lättillgänglig
- Lägre administrativa trösklar

Erfarenheterna från Danmark pekar också på att:

- Det finns grupper som har svårt att ta till sig ny teknologi – vissa insisterar på att lämna in på papper
- Svårt att hantera de stora datamängder som inkommer. Det är exempelvis lätt att hitta indikationer på att regelbrott har begåtts, medan det är svårare att bevisa det.
- Det visade sig även att cirka en tredjedel av alla inkomna årsredovisningar var behäftade med allvarliga brister. Det krävs kapacitet att hantera den volymen felaktigheter.

2.3.2 Estland

Vald metod för digital inlämning av årsredovisning

Estland införde år 2010 obligatorisk digital inlämning av årsredovisningar för alla associationsformer som är skyldiga att enligt lag lämna in årsredovisning. Estlands Registration Department tillhandhåller en speciell online-tjänst för att skicka in årsredovisningar. De flesta årsredovisningar måste skickas in i formatet iXBRL. Företaget kan välja att sammanställa och skicka in årsredovisningen i myndighetens system eller via företagets egna bokföringsprogramvara om detta stödjer iXBRL. Det är gratis att använda systemet och att lämna in årsredovisningen. I tjänsten kan användaren sammanställa sin årsredovisning, lägga till nödvändig information om sin verksamhet,

signera och skickar in den för registrering. I Estland tillämpas avgifter vid försening av inlämning av årsredovisning.

De företag som inte kan lämna in årsredovisningen digitalt kan vända sig till notarius publicus. En årsredovisning som lämnas in via notarius publicus kan lämnas in på papper eller i form av en pdf-fil, men rapporten måste ändå följa taxonomireglerna. Färre än 0,5 % företag gick via notarius publicus för att lämna in årsredovisningen under år 2018.

Process för införande

Vid införandet genomfördes flertalet seminarier och tillfällen erbjöds för deltagare att testa systemet. En kommunikationsplan togs fram som bland annat innehöll information om hur digital inlämning skulle gå till. Den tekniska supporten hade mycket att göra de första åren.

Reaktioner

Den första perioden efter införande av obligatorium var krävande eftersom de berörda aktörerna var vana vid sina gamla system och vanor. Det har även framgått att vid tidpunkten för obligatoriets införande (år 2010) använde inte heller alla datorer, särskilt inte de icke-vinstdrivande organisationerna. Det har framkommit att många användare därför var missnöjda. Eftersom systemet automatiskt fyller i en del information, exempelvis uppgifter från föregående års årsredovisning, har dock användarna successivt anpassats sig.

I undersökningen har det framkommit att användarna av tjänsten har blivit mer nöjda med tiden. Anledningen till detta kan vara att det finns många fördelar för användarna, såsom att systemet kontrollerar att det inte är matematiska fel i rapporten, kvaliteten i rapporterna blir högre vilket ger en trygghet hos revisorerna och andra användare. För myndigheten har digital inlämning också bidragit till att det inte finns behov av att hantera och lägga in uppgifter manuellt från rapporter i pappersformat. En ytterligare fördel som har lyfts fram är att systemen automatiskt kan kontrollera många uppgifter. Myndighetens granskningar kan därför fokusera på sådana uppgifter som inte kan kontrolleras maskinellt.

Erfarenheter

En erfarenhet som framkommit efter införandet är att kravet på signatur från samtliga i styrelsen behövde ses över och göras flexibelt. Därför krävs numera enbart signatur från en i styrelsen. Ett ytterligare exempel på förändring, införts efter införandet av obligatoriet, är en funktion som möjliggör att en uppladdad årsredovisning automatiskt lämnas in först vid sista inlämningsdatum. Detta har införts efter synpunkter från företag som inte önskar att deras årsredovisning och information ska tillgängliggöras före sista inlämningsdatum. Det är dock möjligt för andra myndigheter att se denna på förhand uppladdade information.

I Estland skickas de flesta årsredovisningar in av revisorer, och dessa har i vissa fall behövt göra en viss inlärningsresa. Det är därför viktigt att systemet uppfattas som lättanvänt och intuitivt. En viktig faktor för att lyckas är att systemet uppfattas som ett bra redskap för revisorer och företag, samtidigt som det ger samhällsnytta. Sammanfattningsvis understryks att det inte är en enkel uppgift att införa obligatorium för digital inlämning men utifrån den erfarenhet som myndigheten har så är den mödan värd.

2.3.3 Nederländerna

Vald metod för digital inlämning av årsredovisning

I Nederländerna är det obligatoriskt för kommersiella företag att lämna in årsredovisningen digitalt. Undantag från obligatoriet finns för utländska företag. Årsredovisningarna tas fram i formatet XBRL och lämnas in via en särskild elektronisk inlämningstjänst (Digipoort). Tjänsten förvaltas

av myndigheten och är gratis att använda. Årsredovisningar eller andra dokument som lämnas in behöver inte vara undertecknade. Det sker inte heller någon e-signering i tjänsten.

Annan programvara, för exempelvis framtagning av årsredovisning i formatet XBRL, revisionsberättelse och signering av årsredovisning, tillhandahålls av privata programvaruleverantörer. I många bokföringsprogram finns programvara inbyggt för att lämna in årsredovisningen i formatet XBRL. Dock tar de flesta företag fram årsredovisning i word- eller pdf-format för att sedan lämna in årsredovisningen.

Process för införande

Digital inlämning genom XBRL har varit möjlig sedan år 2008. I december 2015 fattades beslut om obligatorium för digital inlämning av årsredovisning, och obligatoriet infördes från räkenskapsår 2017.

I Nederländerna genomfördes flertalet insatser för att förbereda marknaden på övergången. Exempelvis genomfördes seminarier och möten, och det togs fram artiklar och genomfördes utskick till samtliga juridiska personer som omfattades av lagändringen. I kommunikationen tydliggjordes de fördelar digital inlämning innebär, så som bekvämlighet, snabbhet och högre kvalitet.

Reaktioner

Det har framkommit att många företag inte blev direkt berörda, då en majoritet använde redovisningskonsulter eller revisorer för att ta fram och skicka in årsredovisningen. Av de företag som direkt berördes, togs självserviceportalen fram för att underlätta. Upplevelsen var att vissa redovisningskonsulter och revisorer anammade det nya tillvägagångssättet snabbt och gynnades av fördelarna. För vissa tog det längre tid och eftersom de väntade in i det sista. Samma sak gällde för programvaruleverantörerna, där vissa genast anammade det möjligheter som digital inlämning medförde, medan andra anslöt sig senare.

Tidigt efter införandet inkom synpunkter kring taxonomierna och hur revisionsberättelsen skulle inlämnas via XBRL. Det gällde främst uppbygganden av inlämningstjänsten och bokföringsprogramen som stödjer digital inlämning. Det har dock skett relativt få justeringar sedan digital inlämning blev obligatorisk.

Erfarenheter

Det behövs ett antal år för att införa förändringen kring obligatorium för digital inlämning. Marknaden behöver tid för att ställa om. Detta gäller särskilt förändringar som avser processer som genomförs sällan, så som i detta fall, en gång per år. Det är även bra att ha dialog med användare, programvaruleverantörer och revisorer före ett införande av digital inlämning. Vidare menar de att fördelarna med digital inlämning behöver framhållas, men för att få samtliga att övergå till digital inlämning krävs ett obligatorium.

2.3.4 Belgien

Vald metod för digital inlämning av årsredovisning

I Belgien tillhandahåller National Bank of Belgium en service som kallas för Central Balance Sheet Office. Dess uppgift är att samla in och hantera årsredovisningar för nästan alla juridiska personer som är verksamma i Belgien, och att göra dessa tillgängliga för allmänheten. Enligt huvudregeln är det obligatoriskt för de flesta företag och större föreningar att lämna in årsredovisningen elektroniskt via internet. Det finns undantag som medger att årsredovisning och koncernredovisning får lämnas i pappersformat eller pdf-fil. I praktiken är det dock endast 0,2 % av alla årsredovisningar som lämnas in på papper.

Belgien har en online applikation för att upprätta årsredovisningen (Sofista) och en online applikation för att lämna in årsredovisningen (Filing). Det finns också kommersiella applikationer som kan köpas och användas. En årsredovisning som skickas in digitalt behöver inte signeras. För att kunna använda tjänsterna Sofista och Filing krävs ett giltigt digitalt certifikat.

Process för införande

Portalen för att lämna in årsredovisningar digitalt har varit öppen i Belgien sedan 2005. Portalen konverterar informationen automatiskt till XBRL-format. Dessförinnan laddades årsredovisningen upp i pdf-format.

Reaktioner

Inga anmärkningsvärda reaktioner har rapporterats.

2.4 Vilka är de övriga konsekvenserna för intressenterna?

I denna del redogörs för övriga identifierade konsekvenser av ett införande av obligatorium för digital inlämning av årsredovisning som har framförts till undersökningen. Utgångspunkten är tidigare genomfört policylabb och övrig dokumentation som tillhandahållits inom ramen för uppdraget, samt de genomförda intervjuerna. Nedan redogörs för de övriga konsekvenserna utöver de identifierade fördelar i kapitel 2.1 i denna rapport och de konsekvenser som identifierats ur ett ekobrottsperspektiv som återfinns i kapitel 2.5.

- Företag behöver använda godkända system
- Obligatoriet skapar en tydlig grund för förändringsprocessen
- Ökat behov av programsupport
- Dubbla processer kan på sikt avvecklas
- Fortsatt aktiv utveckling och förvaltning av taxonomier krävs
- Risk för minskade frihetsgrader i rapporteringen av årsredovisningar

Företag behöver använda godkända programvaror

Vid införande av obligatorium kommer det ställas krav på företagen att använda programvara som stödjer digital inlämning och som är godkänd av Bolagsverket. Detta får till följd att icke-digitala företag kommer att behöva följa en digital process och ställa om till nya arbetsätt. Idag är inlämningen kostnadsfri och företag kan uppfatta ett obligatorium som en försämring ur ett kostnadsperspektiv i de fall programvara behöver nyanseras och eventuella rutiner för framtagning av årsredovisning behöver förändras. Även revisions- och redovisningsföretag kan behöva ställa om och införskaffa programvaror för att möjliggöra uppladdning av dokument.

Obligatoriet skapar en tydlig grund för förändringsprocessen

Obligatoriet skulle innebära ett tydligt incitament för att förändra befintliga processer och arbetsätt, vilket i vissa fall har påbörjats. Vid beslut om obligatorium har programvaruleverantörer ett tydligt incitament att utveckla och ta fram tekniska lösningar för digital inlämning av årsredovisning för de regelverk som omfattas av obligatoriet. Programvaruleverantörerna kommer även få en tydlighet i att denna tekniska lösning kommer vara gällande, vilket kan bidra till att befintliga och nya programvaruleverantörer är villiga att investera i utveckling och förbättringar i programvarorna. Indirekt kan ett obligatorium innebära ökad konkurrens bland programvaruleverantörer och sänkta kostnader för programvaror för digital inlämning. Ur Bolagsverkets perspektiv skulle en sådan utveckling innebära fler programvaruleverantörer att hantera, godkänna och validera.

För informationsförmedlare skulle ett obligatorium innebära en tydlighet i att det är det digitala spåret som framöver kommer att vara huvudprocessen vilket kan ligga till grund för investeringsbeslut med en ökad grad av säkerhet.

Redovisningsbranschen kommer även påverkas av ett obligatorium, där förändringar skulle innebära behov av att investera i tid och pengar för att etablera nya arbetsätt. Ett utökat samarbete mellan redovisningskonsulter och revisorer har lyfts fram som ett exempel på nya arbetsätt. Företaget är ansvarigt för att skicka in sin årsredovisning men enligt vad som har framgått i undersökningen förekommer det att revisorer eller redovisningskonsulter i vissa fall skickar in årsredovisningen till Bolagsverket. Orsaken till att denna process används kan vara att det ger de professionella aktörerna kontroll över processens slutliga steg. Digital inlämning kan därför innebära att det praktiska arbetssättet och rollfördelningen behöver förändras i viss utsträckning.

Ökat behov av programsupport

Vid ett införande av obligatorium skulle fler företag använda programvaror för digital inlämning,

fler företagare för vilka digital inlämning sannolikt är en nyhet. Programvaruleverantörer har framfört att detta kommer innebära att högre krav ställs på att programvaran fungerar och ett ökat behov av programsupport.

Dubbla processer kan på sikt avvecklas

Flertalet intressenter, såsom myndigheter och informationsmedlare, har framfört att vid ett införande av obligatorium kommer processer och arbets sätt avseende det digitala flödet vara huvudspår. Nuvarande situation innebär att de arbetar med dubbla flöden vilket skapar merkostnader. Med ett obligatorium kring digital inlämning kan det analoga flödet trappas ned och tid och resurser kan inriktas mot att utveckla det digitala flödet.

Fortsatt aktiv utveckling och förvaltning av taxonomier krävs

Ett införande av obligatorium kommer innebära att framtagna taxonomier behöver förvaltas och utvecklas vidare. Exempel på utvecklingsområden som har lyfts fram är revisionsberättelsen, där en ökad granularitet önskas, och balans- och resultaträkningen, där olika belopp i samma tagg kan förekomma. Det har också uppmärksammats att ingen myndighet idag har ett uttalat förvaltningsuppdrag avseende taxonomier. Att taxonomier är välutvecklade är avgörande för att få det digitala informationsflödet att fungera.

Risk för minskade frihetsgrader i rapporteringen av årsredovisningar

Det har framförts att obligatorisk digital inlämning av årsredovisning riskerar att leda till att de frihetsgrader som idag ryms inom redovisningslagstiftningen och god redovisningssed minskar i praktiken. Detta eftersom årsredovisningarna med detta resonemang som grund behöver passa in i samma digitala mall. Idag kan rapporterande företag anpassa rapporteringen till egna behov. Taxonomierna behöver därför utformas så att företagsspecifika anpassningar fortsatt är möjligt. För företag som inkluderas av regelverket för K4 är frihetsgraderna större avseende uppställningsformer för årsredovisning, vilket behöver tas i beaktande vid eventuellt införande av obligatorium för K4. Det har även nämnts i undersökningen att för regelverket K4 är det viktigt att format för inrapportering motsvarar det format som används på europeisk nivå.

2.5 Vilka konsekvenser finns ur ett ekobrottsperspektiv?

Ekonomisk brottslighet är ett samlingsbegrepp för flera olika typer av brott av ekonomisk art som vanligen utförs inom ett företag eller annan näringsverksamhet. De två största ekobrottskategorierna i Sverige är skattebrott och bokföringsbrott. När brottsvinsterna ska användas följer ofta penningtvättbrott för att göra förtjänsterna vita. Ett sätt är att lämna in uppblåsta årsredovisningar till Bolagsverket i syfte att begå lönegarantibedrägerier.⁶

Den myndighet som ansvarar för bekämpning av ekonomisk brottslighet är Ekobrottsmyndigheten enligt förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten. Myndigheten ska se till att personer som begår ekonomiska brott blir föremål för brottsutredning och lagföring. De ska även bedriva brottsförebyggande arbete som avser ekonomisk brottslighet och ska följa och analysera utvecklingen och rättstillämpningen när det gäller ekonomisk brottslighet och utarbeta förslag till åtgärder. Genom att Ekobrottsmyndigheten arbetar för att förhindra ekonomisk brottslighet kan människors trygghet öka och bidra till att skapa förutsättningar för företagare till sund konkurrens på lika villkor.⁷

Bolagsverkets arbete är en viktig del i kedjan för att bekämpa ekobrott och myndigheten ska i så stor utsträckning som möjligt minimera riskerna för att dess rutiner utnyttjas för ekonomisk brottslighet. På så sätt kan Bolagsverket sägas bidra till en brottsförebyggande infrastruktur i termer av att försvåra och förhindra ekonomisk brottslighet genom att utveckla metoder, förbättra rutiner och skärpa kontroller inom ramen för Bolagsverkets uppdrag.⁸

I dagsläget gör den manuella hanteringen att det är svårt att upptäcka ekonomisk brottslighet som möjliggörs genom felaktig finansiell information i årsredovisningarna. En digitalisering av informationen och tillhörande systemstöd skulle underlätta möjligheten att upptäcka felaktig information, både i aktuell årsredovisning och över tid.

Enligt Ekobrottsmyndighetens utredningar använder kriminella ofta företag som verktyg för att undanhålla skatter och avgifter eller tillskansa sig ersättningar, bidrag och förmåner på felaktiga grunder. I flera av de större utredningar som Ekobrottsmyndigheten bedriver utgör företag själva kärnan i brottsupplägget. Under 2017 gjorde Ekobrottsmyndigheten en granskning av aktiebolag som anmälts för ekonomiska brott och kunde konstatera att knappt hälften av de granskade bolagen bedömdes ha använts som brottsverktyg. Ungefär en tredjedel av de bolag som anmäldes bedömdes ha bildats i syfte att begå brott samt att minst fem procent av alla aktiebolag som bildas utnyttjas för ekonomisk brottslighet.

Utifrån Ekobrottsmyndighetens statistik registrerades 1398 anmälningar om bokföringsbrott år 2019 som avsåg försenade eller uteblivna årsredovisningar. Detta att jämföra med år 2018 där motsvarande siffra var 3976 stycken anmälningar.

Några exempel på tillämpningsområden för den digitaliserade informationen ur detta perspektiv är prognoser och mönsterigenkänning av finansiella data. Det kan ge Bolagsverket, eller annan relevant aktör, framtida möjligheter att ta fram fördjupade analysverktyg som minskar risken för företagare att komma i obestånd, genomföra förfinade och mer noggrannare granskningar av

⁶ Myndighetsgemensam lägesbild om organiserad brottslighet 2019, Polismyndigheten m fl <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/Documents/Rapporter/Myndighetsgemensam%20lägesbild%20organiserad%20brottslighet%202019.pdf>

⁷ Om oss 2020, Ekobrottsmyndigheten <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/om-oss/>

⁸ Bolagsverkets arbete mot ekobrott 2019, Bolagsverket <https://bolagsverket.se/om/oss/bolagsverkets-arbete-mot-ekobrott-1.16903>

företags ställning, resultat, avtal och åtaganden. Det kan också ge möjligheten att studera näringar, regionala och lokala marknader på ett mer djupgående och kvantitativt sätt än tidigare. Vidare skapar en digitalisering förutsättningar för ett förenklat uppgiftsinlämnande då företagarens möjligheter till regelefterlevnad underlättas och andelen felaktigheter kan minska vid rapporteringstillfället.

Även de kontakter som har tagits med Domstolsväsendet och Nationella åklagaravdelningen Riksenheten mot internationell och organiserad brottslighet bekräftar att finansiell information från företagets årsredovisningar används i brottsbekämpning av organiserad och ekonomisk brottslighet. Det finns dock inga uppgifter hos dessa myndigheter kring vilka kostnader som är förenade med inhämtningen av information i dagsläget. Det finns heller inga tillgängliga beräkningar eller undersökningar kring hur mycket effektivare berörda myndigheters arbete skulle bli om den finansiella informationen i högre grad skulle vara aktuell, digital och av högre kvalitet.

3 Källförteckning

1. Regeringskansliet, "För ett hållbart digitaliserat Sverige - en digitaliseringsstrategi" 2017-05-18 [Online] Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/05/for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige---en-digitaliseringsstrategi/> [Använd 2020-01-10]
2. Bolagsverket "Återanvändning av finansiell information" 2019-11-22 [Internt material]
3. Bolagsverket, "Snart kan du som revisor ladda upp revisionsberättelsen separat till vår e-tjänst för digitala årsredovisningar" 2019-12-16 [Online] Tillgänglig: <https://bolagsverket.se/om/oss/nyheter/arkiv/nyhetsarkiv-2019/snart-kan-du-som-revisor-ladda-upp-revisionsberattelsen-separat-till-var-e-tjanst-for-digitala-arsredovisningar-1.20374> [Använd 2020-02-11]
4. Riksbanken, "Svenska folkets betalningsvanor" Maj, 2018 [Online] Tillgänglig: <https://www.riksbank.se/globalassets/media/statistik/betalningsstatistik/2018/svenska-folkets-betalningsvanor-2018.pdf> [Använd 2020-02-07]
5. Svenskt Näringsliv, "Angående Bolagsverkets delrapport N2016/04957/SUN" 2017-01-09
6. Svenskt Näringsliv, "Remissvar – Bolagsverkets förslag till föreskrifter om elektronisk ingivning av årsredovisningshandlingar för aktiebolag" 2018-02-07
7. Svenskt Näringsliv, "Angående Bolagsverkets skrivelse till remissinstanser avseende uppdraget att införa en tjänst för elektroniskt ingivande av årsredovisningar" 2018-03-20
8. Företagarna, "Synpunkter på förslaget om obligatorisk inlämning av digitala årsredovisningar" 2020-02-06
9. Bolagsverket, "Policylab" 2019-01-29 [Internt material]
10. Bolagsverket, "Obligatorisk digital ingivning av årsredovisningar, samtliga företagsformer - Rapport ur ett juridiskt perspektiv" 2018-12-19 [Internt material]
11. Polismyndigheten m fl, "Myndighetsgemensam lägesbild om organiserad brottslighet" 2019-09-27 [Online] Tillgänglig: <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/Documents/Rapporter/Myndighetsgemensam%20lägesbild%20organiserad%20brottslighet%202019.pdf> [Använd 2020-01-24]
12. Ekobrottsmyndigheten "Om oss" 2020-01-07 [Online] Tillgänglig: <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/om-oss/> [Använd 2020-02-11]
13. Bolagsverket, "Bolagsverkets arbete mot ekobrott" 2019-10-04 [Online] Tillgänglig: <https://bolagsverket.se/om/oss/bolagsverkets-arbete-mot-ekobrott-1.16903> [Använd 2020-02-07]

Intervjuer och mail

1. 2019-12-19, Domstolsverket, Intervju
2. 2019-12-20, Åklagarmyndigheten, Intervju
3. 2020-01-08, 2020-01-09, Bolagsverket, Intervju
4. 2020-01-13, Ekobrottsmyndigheten, Intervju
5. 2020-01-15, 2020-02-04, EY, Intervju
6. 2020-01-16, UC, Intervju
7. 2020-01-29, Svenskt Näringsliv, Intervju
8. 2020-01-30, Hogia, Intervju
9. 2020-02-03, Srf konsulterna, Intervju
10. 2020-02-05, Mirendo, Intervju
11. 2020-02-06, SCB, Intervju,
12. 2020-02-09, Erhvervsstyrelsen, e-mail
13. 2020-02-10, EY, e-mail
14. 2020-02-10, Belastingdienst, e-mail
15. 2020-02-12, Kamer van Koophandel (Chamber of Commerce the Netherlands), e-mail
16. 2020-02-12, Bisnode, Intervju

